

Česká veřejnost chce žít ve zdravějším a čistějším prostředí. Hnutí DUHA proto navrhuje řešení ekologických problémů, jež přinesou konkrétní prospěch pro kvalitu života každého z nás. Úspěšně prosazuje účinná a realistická opatření, která omezí znečištění vzduchu a řek i produkci odpadů, umožní zachovat pestrou krajinu, snížit kontaminaci potravin a vody toxickými látkami či předejít globálním změnám klimatu. Naše práce zahrnuje jednání s úřady a politiky, přípravu zákonů, kontrolu průmyslových firem, rady zákazníkům a domácnostem, výzkum, vzdělávání, právní kroky i spolupráci s obcemi. Hnutí DUHA působí na celostátní, místní i mezinárodní úrovni. Je českým zástupcem Friends of the Earth International, největšího světového sdružení ekologických organizací.

Naše práce se neobejde bez podpory lidí, jako jste Vy.
Číslo účtu: 1348492389/0800
www.hnutiduha.cz/podpora

Finanční bilance za rok 2003

Náklady

Služby	3 930 230 Kč
Mzdové náklady	2 293 004 Kč
Zdravotní a sociální pojištění	708 238 Kč
Poskytnuté příspěvky	2 063 276 Kč
Cestovné	769 623 Kč
Materiální náklady	544 993 Kč
Zboží na prodej	277 101 Kč
Odpisy majektu	166 332 Kč
Ostatní náklady	438 873 Kč

Náklady celkem 11 191 670 Kč

Výnosy

Granty	7 396 597 Kč
Výnosy příštích období (2 128 464 Kč)	
Převod výnosů příštích období z roku 2002	1 476 000 Kč
Příspěvky soukromých osob	1 443 171 Kč
Tržby za poskytnuté služby	842 091 Kč
Tržby za vlastní výroby	232 403 Kč
Tržby za prodané zboží	173 738 Kč
Ostatní výnosy	10 000 Kč

Výnosy celkem 11 574 000 Kč

Naši partneri

CEE Bankwatch Network, Česko-německý fond budoucnosti, Friends of the Earth Europe, Heinrich Böll Stiftung, IIEC Europe, Lipka – Dům ekologické výchovy, Ministerstvo životního prostředí ČR, Nadace Partnerství, Nadace Sluníčko, Nadace VIA, Nando Peretti, Nizozemská ambasáda, OAK Foundation Ltd., Open Society Fund, Swarthmore College

Výrok auditora

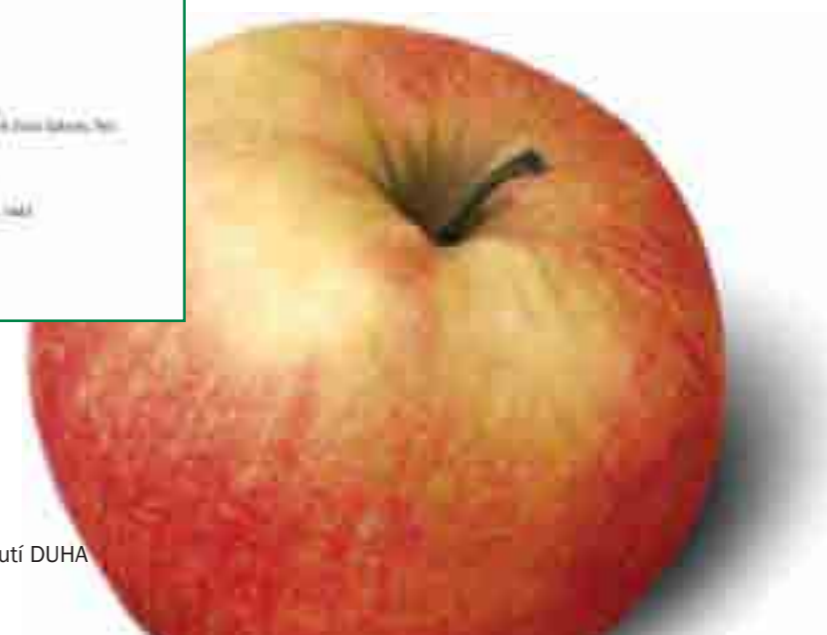

Fotografie

Martin Sucharda, Filip Ulver, Zdeněk Tichý, archiv Hnutí DUHA

Tištěno na recyklovaném papíře.

Výroční zpráva

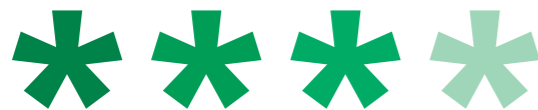

Hnutí DUHA

Friends of the Earth Czech Republic

Hnutí DUHA v roce 2003 soustředilo své síly do několika pečlivě zvolených oblastí – zlepšení recyklace odpadků, zvýšení schopnosti krajiny zadržovat povodně, podpory rozvoje čisté a moderní energetiky nebo péče o šumavský národní park. Ve výroční zprávě shrnujeme příklady vybraných programů. Dosáhli jsme výrazných úspěchů: například vláda schválila naše hlavní návrhy na zvýšení recyklace, po letech práce jsme prosadili konec bezhlavého kácení pralesů na Šumavě, uhájili jsme důležitá občanská práva. Martin Ander, ředitel Hnutí DUHA, to komentoval slovy: „Rok 2003 patřil mezi nejúspěšnější od našeho vzniku. Naše skvělé výsledky při obhajobě zdraví a kvality života občanů i české krajiny nám umožnila především nezištná pomoc tisíců lidí.“

Recyklační služby pro naše domy

Zatímco popelnice stojí před každým domem, k barevným kontejnerům na tříděný odpad se musíme trmácet obvykle o několik ulic dál. Hnutí DUHA v červnu po měsících tvrdé práce dosáhlo jednoho z největších úspěchů od svého vzniku. Vláda do plánu nakládání s odpady do roku 2010 zahrнула všechny naše zásadní návrhy. Do konce desetiletí se recyklace u nás zvýší na dnešní úroveň Německa či Rakouska. Státní peníze půjdou přednostně právě na lepší recyklační služby pro naše domy a byty. Ty pak umožní, aby třídění odpad bylo stejně snadné jako jej jen tak sypat do koše.

Co si o tom myslí Ivo Kropáček, odpadový expert Hnutí DUHA? „Zařazení našich návrhů do vládního plánu je snad největší obrat od skládek a pálení odpadků k recyklaci, jaký u nás pamatují. Nikdy by se to nepovedlo nebýt stovek lidí, kteří nám pomáhali. Ministr životního prostředí byl doslova zavalen dopisy a korespondenčními listy občanů. Finanční podpora veřejnosti nám zase umožnila zajistit důležité odborné podklady.“

Národní park Šumava

Další velký úspěch: v březnu potvrdila mezinárodní mise expertů naše výhrady proti poměrům v národním parku na Šumavě, kde se léta kácely poslední zbytky pralesů, šířily rozsáhlé holiny a hromadně kradlo dřevo. Varovala dokonce, že Šumava nespĺňuje mezinárodní standardy pro národní parky. Během několika měsíců zveřejnil ministr životního prostředí novou koncepci, která počítá se skutečnou ochranou vzácné horské přírody. Své záměry potvrdil tím, že v polovině prosince vyměnil ředitele správy parku. Národní park konečně bude sloužit turistům a místním obcím, nikoli dřevařským společnostem. Hnutí DUHA změny prosazovalo více než sedm let. Potvrdilo se nám, že vytrvalá práce přináší dobré výsledky.

Občanská práva

A do třetice velkých úspěchů – občanská práva. Zákon dává každému právo vyjádřit se třeba ke stavbě chemičky v sousedství či skládky za svým domem, otevření kamenolomu vedle obce nebo kácení stromů ve své ulici. V říjnu ale dva poslanci navrhli, aby tato důležitá práva byla ze zákona vyškrtána. Po čtrnáctidenní kampani se Hnutí DUHA a dalším podařilo parlament přesvědčit, aby návrh zamítl. Velmi nám při tom pomohla podpora starostů a veřejnosti i zdrcující kritika, které se návrhu dostalo v médiích.

Sedmá generace a publikace

Měsíčník Sedmá generace vydáváme už dvanáct let. Chceme v něm odborníkům i dalším poskytnout prostor pro zasvěcenou debatu o širších společenských a etických souvislostech ekologických problémů. Pozornost si získávají především podrobně zpracovaná profilová témata. V roce 2003 se redakce věnovala například poctivému zhodnocení ekologických přínosů a záporů vstupu do Evropské unie či pro a proti ekoturistiky. Zkoumala také ekologickou daňovou reformu, zemědělské velkochovy či pozoruhodný společenský fenomén dobrovolné skromnosti.

Uplynulý rok byl bohatý na publikace. Hnutí DUHA vydalo sérii odborných studií a celou řadu tematických informačních listů a brožur pro veřejnost. „Na vašich publikacích dokládáme pedagogům, externím spolupracovníkům, studentům i ostatním návštěvníkům vysokou odbornou i osvětovou úroveň vaší práce,“ hodnotí naše úsilí Hana Korvasová, ředitelka Lipky – Domu ekologické výchovy, který je akreditovaným školským zařízením.

Povodně a naše krajina

Hnutí DUHA už předloni začalo prosazovat změny zákonů, které by pomohly zvýšit schopnost krajiny zachycovat vodu, a snižovat tak velikost a sílu povodní. Mezi nutné úpravy patří například omezení holosečného kácení na svazích i nahrazování vybetonovaných a narovnaných říčních koryt přirozenějším meandrováním, kde to ještě jde. Voda potom bude pomaleji odtékat do nížin, kde stojí obce a města. V srpnu 2003 – při prvním výročí obrovské povodně v Čechách – jsme vydali podrobnou odbornou studii, která mapuje hlavní problémy v krajině a shrnuje nejdůležitější potřebná opatření. Setkala se s velkým ohlasem. Mluvčí ministerstva zemědělství řekl: „Mají pravdu, že v některých směrech by se měla legislativa změnit.“ V práci pokračujeme.

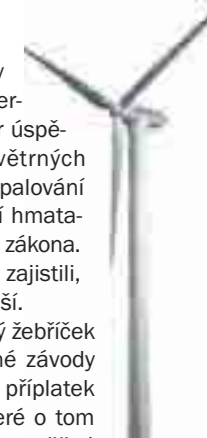
Obnova lesů

Budoucím povodňovým škodám nebráníme jen v zákonech, ale také praktickou prací. Už šestým rokem pořádalo Hnutí DUHA týdenní pracovní-vzdělávací brigády pro veřejnost, která chce pomoci obnově lesů na Šumavě, v Beskydech a Jeseníkách. Za dobu jejich trvání účastníci vysázeli přes čtvrt milionu stromků. Zaměřujeme se na návrat místních druhů stromů. Horské lesy s původními druhy, hlavně listnatými, ve srovnání se smrkovými monokulturami lépe zachycují povodně a také jsou mnohem odolnější vůči škůdcům a výkyvům počasí.

Čistá energie...

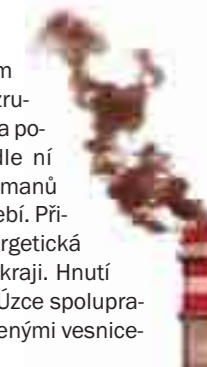
Před třemi lety Hnutí DUHA přišlo s návrhem, aby také u nás byl zaveden zákon o podpoře čisté energie. Podle německého příkladu, který platí za vzor úspěchu po celé Evropě, by měl pomáhat rozvoji větrných a malých vodních elektráren, solárních panelů či spalování biomasy a bioplynu. Loni jsme zaznamenali první hmatatelný výsledek: vláda do parlamentu předložila návrh zákona. Nyní budeme spolupracovat s poslanci, abychom zajistili, že jej skutečně přijmou a některé body ještě vylepší.

V půli dubna Hnutí DUHA zveřejnilo první český žebříček zelené elektřiny. Informuje v něm, které rozvodné závody svým zákazníkům nabízejí možnost za nepatrný příplatek přednostně odebírat proud z čistých zdrojů a které o tom uvažují. Na západ od našich hranic je tato služba běžná a využívá ji například každá pátá holandská domácnost. Další informace na www.hnutiduha.cz/cistaenergie.

...a špinavá energie

Ministr průmyslu a obchodu však přišel s návrhem vládní energetické koncepce, kde mimo jiné žádá zrušit ochranu severočeských obcí před uhelnými doly a postavit dva nové atomové reaktory. Zároveň podle ní máme ještě léta zůstat jedním ze světových rekordmanů v exhalacích, které způsobují globální změny podnebí. Přitom moderní čisté technologie, na které sází energetická politika evropských států, v návrhu zůstávají na okraji. Hnutí DUHA zahájilo rozsáhlou kampaň za jeho změnu. Úzce spolupracujeme s ministerstvem životního prostředí i ohroženými vesnicemi. Vláda má hlasovat až v roce 2004.

Ochrana vzácných divoce žijících zvířat

Lepší ochranu vzácným rysům, vydrám či orlům mořským poskytne dohoda, kterou Hnutí DUHA vyjednalo s Lesy ČR. Správci státních lesů podle ní vypoví smlouvu o nájmu každému mysliveckému sdružení, jehož člen prokazatelně uloví chráněné zvíře. Jaromír Bláha, který v Hnutí DUHA řídí program Lesy, řekl: „Podmínka má odstranit případné pytláky z řad myslivců. Přiměje také slušné myslivce, aby své pytláčící kolegy více hlídali.“ Illegální lov, kterého se zřejmě účastní i část myslivců, je důvodem, proč se malá česká populace rysů pohybuje na hranici vymření.

